

Viimasena kodus

November. Hommik nagu iga teine – pime, jahe ja vihmane. Ainus meeldiv heli selle päeva alguses oli telefonist kostev äratusmuusika, milleks Helga oli valinud Griegi „Hommikumeeleolu“ alguse. See oli tema lemmikmälestus lapsepõlvest, kui ta oli veel väga väikene ja isa teda orkestriproovi kaasa pidi võtma ning seda juhtus sageli, sest ema tal polnud ja vanaema, kes teda hoidis, oli sageli haige. Nii veetis Helga suure osa oma lapsepõlvest koos isaga teatri lavatagustes ruumides ega tundnud end kunagi üksiku või mahajäetuna.

Sel hommikul tundis ta siiski mõlemat, nii üksindust kui ka mahajäetust. Teine ase ta abieluvoodis oli tühi ja ka lastetoas valitses vaikus ning seda juba aastaid. Oma abikaasast Heldurist ta nii väga puudust ei tundnudki, aga oma poega Gerti igatses ta iga päev, kui hommikul ärgates silmad avas.

Heldur oli ta juba kümne aasta eest Soomes tööl käies uue naise vastu vahetanud ning kui nad mõnikord kohtusidki, siis sõpradena, sest oma poega Gerti armastasid nad mõlemad ühtviisi pretensioonitult. Noormehel endal oli sellest ilmselt

savi, sest vanemad pididki ju oma lapsi armastama, aga täisealiseks saades jäi talle sellest väheks ning ta sõitis ära Austraaliasse, sest teisel pool maakera maksti armastuse eest rohkem kui tema hallil ja pilvisel sünnimaal.

Nii juhtuski, et mõne aasta eest sai Helgast nende suure vaeva ja raha eest valmis ehitatud kodumaja viimane elanik. Kuna see kõik polnud aga juhtunud üleöö, anti talle aega muutusega kohaneda, ja nii ta siis harjuski oma üksiolemisega. Tegelikult ta ei tundnudki seda nii väga, sest võis ju igal tööpäeval mõne töökaaslase juurde minna ja rääkida, kui hästi tal läinud oli, õhtuti sugulastel külas käia ja Gerdi valikut kiita või siis lihtsalt oma majas tube korda seada. Tegelikult ei ajanudki keegi neid enam segamini ning lõpuks oli seal kõik just nii nagu tema, Helga, ise oli omal ajal tahtnud.

Sel hommikul oli tal aga ärgates tunne, nagu oleks nende kodus midagi korrast ära. Helduri ase ta kõrval oli sassis, õhk ruumis umbne ja alumiselt korruselt kostis undamist, nagu oleks keegi mikrolaineahju sisse lülitanud. Helga esimene mõte oligi see, et keegi eelnimetatuist oli koju naasnud, kuid lähemal uurimisel selgus, et majas polnud siiski kedagi peale tema enda, ja undamine, mis teda oli äratanud, tuli naaberaiast, kus ilmselt lehti puhuti või muru niideti.

Helgale ei meeldinud helid, mis polnud seotud muusikaga, kuid paljudega neist pidi ta leppima.

Mehe ja poja lahkudes oli ta välja lülitanud nii tiri-seva uksekella kui ka kõik muud kodumasinad, mille hääli ei saanud helisevaks nimetada. Kõik sõbrannad või sugulased, kes tahtsid talle külla tulla, teadsid seda ja helistasid oma saabumisest ette, seepärast mõjus selle hommiku vali koputus maja välisuksele talle tõeliselt ehmatavalt.

„Tere! Olen kinnisvaramaakler Marianne Kiilik. Tulin teie maja hindama,“ sõnas ukse taga seisnud naisterahvas kena naeratuse saatel ning oli valmis ilma luba küsimata sisenema.

„Tere küll, aga mis peaks minul sellega pistmist olema? Meie kodu pole müügis. Te eksisite aadressiga,“ vastas Helga harjumuspäraselt resoluutsel toonil ning oli valmis võõra ees ust sulgema.

Kui võõras nimetas aga aadressi ja Heldur Jalakase nime, tundis Helga, kuidas veri tal peast lahkus ja südamesse paisu tekitas. See oli ka ainus põhjus, miks ta ust ei sulgenud, sest siis poleks ju kiirabi meedikud saanud teda päästma tulla. Helga oli alati väga kiire mõtlemisega olnud, muidu poleks ta oma töökohal nii head karjääri teinud. Muidugi helistas ukiselävel seisnu kohe hädaabinumbril ja see oli ka viimane asi, mida Helga šokiminstusse langedes kuulis.

„Teie nimi ... vanus ... mis juhtus?“ ja nii edasi olid juba järgmised küsimused, mida ta kuulma hakkas, aga ta ei mõelnud sellele, vaid kartis, et maakler oli majja sisse pääsenud ning kolas ringi tema ruumides.

„See võõras ... kuhu tema läks?“ küsis Helga ärritunult, nagu oleks tegu olnud sissetungi või rünnakuga.

„Ma olen siin, proua, teie kõrval. Rahunege. Heldur ei hoiatanud mind, et nii võib minna. Palun vabandust. Sain aru, et see oli teie ühine otsus ja vastastikune kokkulepe,“ selgitas maakler muutunud häälel ja see tundus Helgale isegi siiras, et mitte öelda pelgalt kaastundest lausunud.

„On teil varem olnud midagi sellist?“ päris meedik ja palus hädaabinumbril helistanud võõral pisut eemale astuda.

„Mida sellist?“ tahtis Helga teada.

„No minestamist või šokki, stressi ületöötamispingest, ärevushooge ...“ päris meedik edasi ning jagas siis juhtnööre kolleegidele, kes temaga kaasas olid.

Helga raputas pead, sest tal polnud midagi sellist varem olnud ja haiglas oli ta käinud vaid siis, kui Gerti sünnitas. Muidugi oli tal elus ette tulnud kukkumisi ja vigastusi, millega EMO visiidil käia, aga need kõik olid tavalised. See viimane kukkumine polnud aga Helga jaoks enam tavaline, vaid midagi erakorralist.

Kui meedikud olid talle rahustava süsti teinud ja soovitusi jaganud, mida üks menopausi eas naisterahvas oleks pidanud ise teadma, ajas Helga end nende abiga jalule ja istus esikutumbale. Võõral, kelle süül see õnnetus temaga oli juhtunud,

polnud aga plaaniski lahkuda, kuid ta oli oma taktikat muutnud ja soovis kohale jääda seniks, kuni tema klient enesetunde taas kontrolli alla saab.

„Ma ei ole teie klient ja ... ja Heldur ei teeks midagi sellist,“ vastas Helga ennast kokku võttes ning palus siis maakleril lahkuda, mida viimane lõpuks ka tegi, lubades samas ikkagi hiljem tagasi tulla.

See oli Helga jaoks märk, et maakleri visiit polnud juhuslik ega eksitus, seepärast tuli tal Heldurile helistada ja asjas selgust saada. Seni olid nad suhelnud vaid siis, kui oli vaja Gerdi osas mingeid kokkuleppeid saavutada, seega alustaski Helga kõnet sellest, aga küsimusega, mis teda seda kõnet tegema ajendas.

„Kas Gert teab, et sa tema kodu müüd?“

Heldur venitas vastamisega ja hakkas siis keerutama, nagu ei saaks aru, millest ta abikaasa rääkis.

„Kas ma peaksin lahutuse sisse andma?“ oli Helga järgmine küsimus.

„Miks kohe nii sarkastiliselt?“ tahtis Heldur seepeale teada ja prahvatas siis välja: „Kaua võib! Sina elad üksi suures majas ja mina pean oma elukaaslase toanurgas konutama. Sa ju tead, et ma ei saa Ainoga abielluda, sest ta mees on vördjas, miljonärist vördjas, kes jätakas Aino meie abielludes ta lastest ilma. Meil sinuga on elu elatud, laps suureks saanud ja kellel seda maja enam vaja. Ei tule Gert sellesse osmikusse tagasi. Müüme maha

ja saame mõlemad endale parema võimaluse. Mul on Helsingi lähedal kena majake välja vaadatud ja sulle piisab ju Tallinna ühetoalisestki. Sellepärast ei pea veel lahutama hakkama – piisab sinu nõusolekust.“

„Arvad, aga ... aga mina ei ole ju nõus!“ vastas Helga resoluutselt ja Heldur tajus seda.

„Mõttele ikka, naine! Me ei hakka ju kohtuskäimise peale raha raiskama. Saame kumbki oma elamise ja elu läheb edasi. Me pole veel viiekümnesedki ja küllap leiad ka sina kellegi, kes su kapriise talub,“ rääkis Heldur edasi üha ja aina veenvamalt ning tal oli palju argumente, mis näisid tõestena, kuid olid Helgale vastuvõetamatud ning nii ta lõpetaski kõne sõnadega, et pole nõus.

Tegelikult ei mõelnudki ta asja materiaalse külje peale, vaid oma elatud elu peale. See maja oli kakskümmend aastat olnud ta elu keskpunkt, mille ümber keerles kõik – see maja oli tema abielu, tema mees ja laps, tema karjäär ja unistuste tipp, ning just siis, kui ta seisis oma unistuste tipus, tuli keegi ja tahtis talt selle kolossaalse elutöö vundamenti alt ära tõmmata.

Eks sa müü siis, kui tahad, aga vaid koos minuga, saatis ta Heldurile sõnumi, kui oli mõne tunni koridori tumbal istudes oma mõtteis korda püüdnud luua.

Okei!, tuli Helduri kiire vastus, aga Helgal oli sellest ükskõik, sest tema ise ei teadnud oma

praktikas küll ühtegi juhust, mil keegi oleks müü-
nud maja koos inimesega, kes selles elas.

Kui sama maakler ka järgmisel päeval ta ukse
taha ilmus, ei olnud Helgal enam põhjust tema
sisselaskmisest keelduda, pigem vastupidi, sest
teda oli hakanud huvitama, milline oli selle püra-
miidi hind, mille tipus ta seisis.

Maakleri esimene vastus maja hinna kohta oli
visuaalne ja hõlmas numbreid seinast seina, ent
Helgat see ei rahuldanud ning ta avas oma kirjutus-
laua laeka, kus oli kaustade viisi dokumente, iga-
sugu pabereid arvete ja lepingutega, mis ta selle
kinnistu rajamiseks oli teinud. Heldur Jalakase all-
kirja polnud ühelgi neist paberitest.

Näinud maakleri nägu kahvatumas, küsis ta
spontaanselt: „Kas peaksin nüüd teile kiirabi kut-
suma?“

„Ei-ei!“ vastas maakler rutakalt ning lisas: „Teie
abikaasa sõnul pidi see kiire ja lihtne tehing olema.
Juttu oli vaid müügihinnast, aga ... aga nüüd sel-
gub, et teine pool tahab maja väärtushinnangut.
Kallis proua, selle hindamisega võib väga pikalt
minna. Ma pean siis ju detailselt süvenema ja see
pole odav töö ...“

„Just! Mees müüb, mees maksab. Minul on
aega küll,“ rõõmustas Helga, sest seda viimast oli
tal tõesti küllaga, eriti veel siis, kui ta ei pidanud
aega iseenda ega töölkäimise peale kulutama.

Nüüd läheb sõjaks, mõtles Helga, kui proua
maakler oli lahkunud, ja ta ei eksinud, sest esimene

kõne Heldurilt tuli juba veerand tunni pärast ja see polnud enam valgete etturite avang, vaid katjušade turmtuli. Helga pani telefoni kõlari peale ja asetas selle endast eemale, et mitte pihta saada.

Helga juba teadis, et kui see mees vihastas, hoidis ta käsi rusikas ja surus need endale vastu külgi, et need paigal püsiks ja tümitas siis sõnadega, millest iga teist polnud üheski õigekeelsuse sõnaraamatus kirjas. Ammu murenenuid kaugsuhtes oli seda isegi mõnus kuulata ja tol hetkel mõjus see Helgale igati rahustavalt.

„Ma ju ütlesin, et müü, aga mina ei lahku siit. See on minu kodu ...“ sõnas ta, kui mees talle selleks võimaluse andis.

„Müü! Poole miljoni eest! Kes seda siis ostaks, ah?“ jätkas Heldur, kui oli samuti pisut rahunenud.

„Mis see pool miljonit siis mõnele miljonärile oleks. Teine pool jääb ju alles,“ vastas Helga lihtsamelset teeseldes, muigas omaette ja tundis korraga, nagu oleks ta oma kuivaks muutunud elule mingi uue ja mahlase motivatsiooni leidnud.

„Perkele ja müüangi! Koos sinuga ja sa võid sinnasamusesse kerida, kuradi kits ...“ sõimas Heldur edasi ning siis katkes kõne, nagu oleks keegi teine selle katkestanud.

Möödus nädal, siis kuu ja lõpuks suvigi ning Helga elulust kippus taas raugema, sest midagi ei juhtunud. Ta sirvis iga päev kinnisvara müügi-kuulutusi, vaatas teiste inimeste kauneid kodu-

sid ning imetles oma, kuni ühel päeval ilmus ta ukse taha kohtukuller Helduri poolt vormistatud lahutuspaperitega.

Helga ei mõelnud pikalt ja andis oma allkirja, sest tegelikult polnud ju mingit vahet, kas nad olid abielus või mitte. Ainus eluliselt oluline ühenduslülili nende vahel oli olnud ühine laps, kes oli suureks kasvanud, end sellest kolmikliidust lahti ühendanud ja oma teed läinud. Mis aga puutus majasse, siis see oli lihtsalt koht, kus kunagi koos oldi, ja kuna teisi olijaid seal enam polnud, oli see koduks vaid sellele viimasele, kes sinna jäänud oli, sest tema lihtsalt ei tahtnud kusagile mujale minna – harjumuse jõud oli mõnel juhul sama vääramatu nagu surmgi.

Hilissügisel, kui Helga maja ümber istutatud erksavärvilised põõsad olid kõige ilusamad, ilmus ta maja aiavärava taha sama kinnisvaramaakler, kes teda kevadelgi külastanud oli. Esimese asjana meenus Helgale muidugi tema šokiteraapia seanss, mis toona oli talle väga ergutavalt mõjunud, kuid seekord polnud proua üksinda.

„Leidsin sulle ostja,“ sõnas maakler ilma pikema sissejuhatusega.

Helgale ei öelnud see lause muud kui seda, et ta raugema kippunud elulust sai pisut uut energiat. Kuna ta oli omal ajal palju Soome TV-d vaadanud ja riigipiiride avanedes pea igal suvevaheajal koos Gerdi ja Helduriga Soomes puhkamas käinud,

tajus ta kohe, et selle ostja näol oli tegu naabერიიგი kodanikuga.

„Aleksi olen,“ sõnas võõras kätt Helga pihku pistes, ise samas maja fassaadi silmitsedes.

Helga lisas sellele rituaalile oma nime ning vaatas siis küsival pilgul kinnisvaramaaklerile silma.

„Müüdüd!“ sõnas viimane emotsioonitult, nagu haamriga lüües.

„Ok-kei – ja tal oli kohe pool miljonit välja käia! Nüüd läheb huvitavaks ...“ sõnas Helga ning saatis pilguga meest, kes ta ees otsejoones maja ukse poole suundus.

„Jah. Ja muideks – ta ostis selle nii, nagu sina tahtsid – koos sinuga!“ sõnas maakler ja lisas häält tasandades: „Ütles, et tal ongi kojameest vaja, sest viibib äriasjus sageli kodust eemal.“

„Kojameest? Aga ma olen ju naine ...“ ei saanud Helga jätta imestust avaldamata.

„No seda pead sa talle ise tõestama, aga minu töö on tänaseks tehtud. Jätan teid nüüd omapead. Arutage see asi omavahel üksipulgi läbi ja siis vaadake, mis edasi saab,“ oli maakleri viimane lause, enne kui ta Helgaga hüvasti jättis.

Kui Aleks oli kiirkõnnil kõik toad ja kõrvalruumid läbi käinud ning mõne asja kohta seletust palunud, jäi ta pidama köögis ja tegi žesti, mis Helgat kõige rohkem üllatas – ta tõmbas lahti külmkapi ukse ja imestas, et seal polnud ühtegi purki õlut, muudest meeste jookidest rääkimata.

Tegelikult polnud Helga jaoks selles ju midagi üllatavat, sest majas polnud meest, kes pelgalt joo-
gist elanuks. Ta kogus end kiiresti ja mõtles küla-
lisele kohvi pakkuda, kuid sai siis aru, et tegu pol-
nud ju külalise, vaid maja tulevase uue omanikuga
ja tema oli selles vaid teenija, kellena ta end kunagi
polnud tundnud. Kohvi pakkumine jäi siiski jõusse
ja sellega oli mees kohe väga nõus.

Pool tundi hiljem istusid nad ikka veel köögi-
laua ääres ja neil oli, millest rääkida. Helga oli
Aleksilt kuuldust nii šokeeritud, et poleks suut-
nudki muud teha kui istuda ja kuulata, mida vii-
mane talle enda kohta rääkis. Kõige rohkem häm-
mastas Helgat aga see, kuivõrd sarnased ja sõlmes
olid nende mõlema saatused.

Selgus nimelt, et Aleks oli samuti mõne aja
eest lahutanud oma abielu, mis oli praktiliselt lagu-
nenud juba pea kümne aasta eest. Viivitanud oli ta
selle protseduuri ametliku osaga seepärast, et neil
oli kaks ühist last ja ta tahtis oodata, kuni need
täisealiseks saavad ning ise otsustavad, kumma
vanemaga nad kokku jäävad. Lõpuks oli ta pida-
nud ikkagi pettuma, sest lapsed ei jäänud kum-
magi vanema juurde, vaid tahtsid kumbki oma teed
minna. Sel pettumusel oli aga ka päikselisem pool,
nimelt andis see talle lõpuks vabaduse valida oma-
enda elu. Seepärast müüs ta Soomes maha enamuse
oma kinnisvarast ja otsustas mõneks ajaks Eestisse
kolida, uuesti rahulikumat elu alustada ning seda
nautida.

Helga vajas samuti rahunemisaega, ja see tuli pauguga, kui ta sai teada, et Aleksile oli Eestis müüdavaid kinnisvaraportaale sirvides jäänud silma just see pealinna külje all asuv mereäärne kinnistu, mida müüs tema eksnaise uus mees, Heldur Jalakas.